สารบาญ

หน้า

บทคัดย่อ…….…….…….……..…….
(3)
Abstract……...……..……..…….……..……..
(4)
กิตติกรรมประกาศ……...…….…….……..……
(5)
สารบาญ…….….…….……..…….….
(6)
รายการตาราง…….……..…….…….….(8)
รายการภาพประกอบ……..…….…….…….….(9)
ตัวย่อและสัญลักษณ์……...…….……..……(12)

บทที่
1 บทนำ…….…….……...…….…….…..1
1.1 ความสำคัญและที่มาของการวิจัย…….……..……1
1.2 การตรวจเอกสาร……....…….……...…….……2
1.3 วัตถุประสงค์……...…….……..…..……...…….3
1.4 ขอบเขตการวิจัย ……...…….…….……..…….3
1.5 ขั้นตอนและวิธีการวิจัย…….…….…….……...…….3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ…….…..……..…..……...4
2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคลื่นเสียง…….…….…….……...…….…….……5
2.1 คลื่นเสียง…….…….…….……...5
2.1.1 การเกิดคลื่นเสียงและการเคลื่อนที่ของคลื่นเสียง….……...……5
2.1.2 ความยาวคลื่นเสียง……..…….…....6
2.1.3 อัตราเร็วของคลื่นเสียง……..……6
2.2 คุณสมบัติของคลื่นเสียง…….……..…..……..9
2.2.1 การสะท้อนของคลื่นเสียง……...…….…..……...…….9

2.2.1.1 กฎของการสะท้อน……..……9
2.2.1.2 เงื่อนไขการเกิดคลื่นสะท้อน……..……9
2.2.2 การหักเหของคลื่นเสียง…….……..……..….10
2.2.3 การเลี้ยวเบนของคลื่นเสียง……..…..……11

สารบาญ (ต่อ)

หน้า

2.2.4 การแทรกสอดของคลื่นเสียง…….……..……...11
2.3 ความเข้มของคลื่นเสียง……..…..…….……..…….12
2.4 คลื่นนิ่งของคลื่นเสียง……13
2.5 การเกิดคลื่นนิ่งของคลื่นเสียงภายในท่ออากาศ...…….……...…….....15
2.5.1 การเกิดคลื่นนิ่งของคลื่นเสียงภายในท่อปลายเปิดทั้งสองด้าน.....16
2.5.2 การเกิดคลื่นนิ่งของคลื่นเสียงภายในท่อปลายหนึ่ง
เปิดปลายหนึ่งปิด……...19
3 วิธีการวิจัยและการออกแบบวงจรขยายสัญญาณคลื่นเสียงภายในท่อ……..…23
3.1 วิธีการดำเนินงานวิจัย……..……..….23
3.1.1 การออกแบบ และสร้างแบบจำลองระดับของของเหลว……24
3.1.2 การออกแบบเครื่องขยายสัญญาณคลื่นเสียงภายในท่อ……25
3.2 วงจรขยายสัญญาณไมโครโฟน…….....26
3.3 วงจรกรองความถี่ต่ำแบบพาสซีฟ……....27
3.4 วงจรขยายหรือลดทอนสัญญาณ……..27
3.5 วงจรแสดงสถานะการจำกัดสัญญาณ……..……29
3.6 วงจรเพาเวอร์ซัพพลาย……...……30
4 วิธีการทดลองและการวิเคราะห์…….….33
4.1 การวัดและการบันทึกข้อมูลสัญญาณคลื่นเสียง……...33
4.2 การประมวลสสัญญาณคลื่นเสียงโดยใช้โปรแกรม MATLAB……35
4.3 แสดงตัวอย่างที่ได้ในแต่ละขั้นตอนของการประมวลผลสัญญาณคลื่นเสียง…...43
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ……...……...…….……61
บรรณานุกรม……...…….……...63
ภาคผนวก……...…….……..65

ประวัติผู้เขียน……...…….…….....70

รายการตาราง

ตาราง **หน้า**

2-1 แสดงอัตราเร็วของคลื่นเสียงในตัวกลางชนิดต่างๆ……...8

2-2 แสดงผลการคำนวณความถี่คลื่นนิ่งของคลื่นเสียงที่ความถี่ฮาร์โมนิกส์ต่างๆ ในแต่ละระดับช่องว่างอากาศภายในท่อปลายเปิดทั้งสองข้าง.....18

2-3 แสดงผลการคำนวณความถี่คลื่นนิ่งของคลื่นเสียงที่ความถี่ฮาร์โมนิกส์ต่างๆ ในแต่ละระดับช่องว่างอากาศภายในท่อปลายหนึ่งเปิดปลายหนึ่งปิด……..…..22

4-1 แสดงผลการเปรียบเทียบระหว่างระดับของเหลวจริงกับระดับของเหลวที่ได้ จากการวิเคราะห์ และค่าเปอร์เซ็นต์ความผิดพลาด (% Error)……..59

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

2-1 แสดงส่วนอัดและส่วนขยายของคลื่นเสียงเคลื่อนที่ผ่านอากาศ……...……5

2-2 แสดงการสะท้อนของคลื่นเสียง……...……..9

2-3 แสดงการหักเหของคลื่นเสียงผ่านรอยต่อของตัวกลาง 2 ชนิด……...…...10

2-4 แสดงการเลี้ยวเบนของคลื่นเสียง……...……11

2-5 แสดงการแทรกสอดของคลื่นเสียงจากแหล่งกำเนิด 2 แหล่ง……...……..11

2-6 แสดงหน้าคลื่นทรงกลมและระยะรัศมีของคลื่นเสียง.……...……..12

2-7 แสดงการเกิดคลื่นนิ่งของคลื่นเสียง…….……13

2-8 (ก) แสดงความถี่ฮาร์โมนิกส์ที่ 1 ของคลื่นนิ่งภายในท่อปลายเปิดทั้งสองข้าง..16

2-8 (ข) แสดงความถี่ฮาร์โมนิกส์ที่ 2 ของคลื่นนิ่งภายในท่อปลายเปิดทั้งสองข้าง..16

2-8 (ค) แสดงความถี่ฮาร์โมนิกส์ที่ 3 ของคลื่นนิ่งภายในท่อปลายเปิดทั้งสองข้าง..16

2-9 (ก) แสดงความถี่ฮาร์โมนิกส์ที่ 1 ของคลื่นนิ่งภายในท่อปลายหนึ่งเปิด
ปลายหนึ่งปิด……...…….……..……19

2-9 (ข) แสดงความถี่ฮาร์โมนิกส์ที่ 2 ของคลื่นนิ่งภายในท่อปลายหนึ่งเปิด
ปลายหนึ่งปิด……...…..……..19

2-9 (ค) แสดงความถี่ฮาร์โมนิกส์ที่ 3 ของคลื่นนิ่งภายในท่อปลายหนึ่งเปิด
ปลายหนึ่งปิด……..…...…….……..19

3-1 แผนผังแสดงวิธีการดำเนินงานวิจัย……...…….……23

3-2 การออกแบบจำลองระดับของของเหลว……..……...24

3-3 แผนผังการทำงานของเครื่องขยายสัญญาณคลื่นเสียงภายในท่อ……..25

3-4 แผนผังวงจรขยายสัญญาณไมโครโฟน……...…….26

3-5 แผนผังวงจรกรองความถี่ต่ำแบบพาสซีฟ …….……..…...27

3-6 แผนผังวงจรขยายหรือลดทอนสัญญาณคลื่นเสียง...…….……..……...28

3-7 แผนผังวงจรแสดงสถานะการจำกัดสัญญาณคลื่นเสียง…….…….……29

3-8 แผนผังวงจรเพาเวอร์ซัพพลาย……..…….……30

3-9 การสร้างแบบจำลองระดับของของเหลว…..……..……30

3-10 เครื่องขยายสัญญาณคลื่นเสียงภายในท่อ…….……..……..31

3-11 แสดงภายในเครื่องขยายสัญญาณคลื่นเสียงภายในท่อ……...….31

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ **หน้า**

3-12 แผนผังวงจรของเครื่องขยายสัญญาณคลื่นเสียงภายในท่อ……..…..…..32

4-1 แสดงการติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์…….33

4-2 แผนผังการแปลงสัญญาณคลื่นเสียงเป็นสัญญาณดิจิตอล……34

4-3 สัญญาณคลื่นเสียงที่อ่านจากไฟล์ข้อมูล……..……..……..35

4-4 สัญญาณคลื่นเสียงในโดนเมนเวลา……..……..…….36

4-5 สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านการเลือกช่วงเวลาที่ต้องการ……..…..…….37

4-6 แสดงคุณสมบัติการตอบสนองความถี่ของวงจรกรองสัญญาณความถี่ต่ำ…….38

4-7 สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านวงจรกรองสัญญาณความถี่ต่ำแล้ว…….38

4-8 สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านการนอร์มอลไลซ์……..……...39

4-7 แสดงข้อมูลของสัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านการแปลงฟูเรียร์……..……..40

4-10 แสดงผลที่ได้จากการประมวลสัญญาณคลื่นเสียงที่ระดับช่องว่างอากาศ
ภายในท่อ 30 เซนติเมตร หรือที่ระดับของเหลว 190 เซนติเมตร……..…..41

4-11 (ก) สัญญาณคลื่นเสียงที่อ่านจากไฟล์ข้อมูล……..…..……...43

4-11 (ข) สัญญาณคลื่นเสียงในโดเมนเวลา……..……44

4-11 (ค) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านการเลือกช่วงเวลาที่ต้องการ…….44

4-11 (ง) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านวงจรกรองสัญญาณความถี่ต่ำ……...45

4-11 (จ) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านการนอร์มอลไลซ์……...…….45

4-11 (ฉ) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านการแปลงฟูเรียร์……..……..46

4-12 (ก) สัญญาณคลื่นเสียงที่อ่านจากไฟล์ข้อมูล……....……..47

4-12 (ข) สัญญาณคลื่นเสียงในโดเมนเวลา……...……...48

4-12 (ค) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านการเลือกช่วงเวลาที่ต้องการ…….48

4-12 (ง) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านวงจรกรองสัญญาณความถี่ต่ำ……...49

4-12 (จ) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านการนอร์มอลไลซ์……...…….49

4-12 (ฉ) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านการแปลงฟูเรียร์……..……..50

4-13 (ก) สัญญาณคลื่นเสียงที่อ่านจากไฟล์ข้อมูล……...……..……..51

4-13 (ข) สัญญาณคลื่นเสียงในโดเมนเวลา……...……...52

4-13 (ค) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านการเลือกช่วงเวลาที่ต้องการ…….52

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ **หน้า**

4-13 (ง) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านวงจรกรองสัญญาณความถี่ต่ำ……...53
4-13 (จ) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านการนอร์มอลไลซ์……...…….53
4-13 (ฉ) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านการแปลงฟูเรียร์……..……..54
4-14 (ก) สัญญาณคลื่นเสียงที่อ่านจากไฟล์ข้อมูล……..……...……..55
4-14 (ข) สัญญาณคลื่นเสียงในโดเมนเวลา……...……...56
4-14 (ค) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านการเลือกช่วงเวลาที่ต้องการ……..……...56
4-14 (ง) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านวงจรกรองสัญญาณความถี่ต่ำ……...57
4-14 (จ) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านการนอร์มอลไลซ์……....57
4-14 (ฉ) สัญญาณคลื่นเสียงที่ผ่านการแปลงฟูเรียร์……..……..58
4-15 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับของเหลวจริงกับ
ระดับของเหลวที่ได้จากการวิเคราะห์……..…….60
4-16 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับของเหลวจริงกับ
ค่าเปอร์เซนต์ความผิดพลาด……..……..60

ตัวย่อและสัญลักษณ์

cm	=	centimetre
$^{\circ}C$	=	degree Celsius
C	=	capacitor
D	=	diode
GND	=	ground
Hz	=	hertz
IN	=	input
K	=	kelvin
k	=	kilo
kg/m^3	=	kilogram per cubic meter
kHz	=	kilo heartz
LED	=	lighe emitting diode
m	=	meter
m/s	=	meter per second
M	=	mega
N/m^2	=	newton per square meter
nF	=	nano farad
OUT	=	output
pF	=	pico farad
Pa	=	pascal
PVC	=	polyvinyl chloride
R	=	resistor
s	=	second
sw	=	swith
uF	=	micro farad
V	=	volts
VR	=	variable resistor